

پژوهش های

ایران شناسی

پرسش و پاسخ

پیرامون پیشینه ی تاریخی فرهنگی تمدنی ایران

*****

مجموعه مقالات وبگاه ایران شناسی

سلمان فارسی

www.iranologi.blogfa.com

IRANOLOGY11@GMAIL.COM

سال های

۱۳۸۶-۱۳۹۲

نوشته ی دکتر محمود رضا افتخارزاده

*****

سلمان فارسی

پرسش :

سلمان فارسی کیست ؟

پاسخ :

سلمان پل انتقال فرهنگ آریایی به فرهنگ سامی است . سلمان موبد زاده و خود موبدان موبدی بود دانای به آیین و بینای به حکمت آریایی که آیین های رایج روزگارش را نیز به درستی می شناخت . سلمان خسته از صلابت و سنگینی آیین نیاکان گریخت تا که تقدیر او را بر سر راه آیینی نوین قرار داد . آیینی بسیار ساده و بی پیرایه که داشت از راه می رسید . سلمان نقش مهمی در این انتقال داشت . چراکه بزرگ زاده ای علیم و حکیم بود . گنجینه ای آریایی ، سرشار از اسطوره و کلام و حکمت و شریعت و لبریز از معنا و محتوا و اندیشه . سلمان به تمامی معنای کلمه نماینده ی یک فرهنگ و تمدن بزرگ بود . عظمت سلمان را در کلامی از رسول بشنویم که فرمود : «... سلمان دریایی است بی کران ، گنجینه ای است بی پایان ، سلمان از ما خاندان است ، سلمان چشمه ی جوشان و گوارای حکمت است و برهان» (ن.ک: مفید / الاختصاص ۳۴۱) . به همین دلیل هرگاه سلمان به مجلس رسول و اصحاب پای می نهاد ، همه به پاس احترام و عظمت او از جای برخاسته وی را در بالای مجلس کنار رسول می نشانند . (ن.ک: همان ۳۴۱) آنگونه که روزی در حضور حضرت صادق سخن از سلمان و جعفر طیار (جعفر پسر ابوطالب ، برادر امام علی) شد . برخی یاران ، جعفر را بر سلمان برتری دادند . حضرت صارق^۱ به خشم آمد و فرمود که : «... سلمان برترین است ، درودهای خدا بر سلمان باد » (ن.ک: همان ۳۴۱) . این ها همه حکایت از همان حقایقی دارد که گفته شد . درهمه ی منابع روایی تاریخی سلمان فارسی آمده است . تنها برخی شرح حال نویسان از زبان سلمان ، سلمان محمدی نوشته اند . بنا بر احادیث و روایات موجود ، سلمان پیش از مسلمانی ، بر آیین مزدیسنا بوده است

عظمت سلمان فارسی!

پرسش :

بادرودبسیار . در یکی از رسانه های برون مرز ، فردی مفلوک به نام «علی اکبر جعفری» که پادویش «پارسا» نامی او را استاد و ... خطاب می کرد و پیدا بود که «استاد»(!؟) از دانش تهی و از گویش بس ناتوان است!! با زبانی نارسا می گفت که : «سلمان فرد گمنامی بوده و صفویان او را گنده کردند . اگر سلمان آدم مهمی بود باید نامش در قرآن می آمد و

چون نامش در قرآن نیامده پس آدم مهمی نبوده است» و نیز پرت و پلا های ناهمساز دیگری می بافت که نشان از پریشانی و بی دانشی این فرد داشت. چند و چون سخنان این فرد از چه قرار است ؟

پاسخ:

فرد یاد شده آدم عامی و شیاد بی سوادى است که در این آشفته بازار روزگار که هر خسى کسى شده و هر خاشاکی استادی ! او نیز از این زمانه و زمینه ی مساعد بهره جسته ، دامی گسترده به شکار نوباوه گان بی پر و بال پرداخته و گویا که این صیادی ناجوانمردانه حرفه ی دیرینه ی اوست ، در ایران که بوده به همین حرفه گرفتار و آدم ربایی می کرده است. در باب یاوه ها و پرت و پلا های او هر شنونده ای که پای سخن هر نقال قهوه خانه ای نشسته با شد می خندد ! در باره ی سلمان در همین وبلاگ نوشته ام و در شرح عظمت او "سند" ها نموده ام . عظمت سلمان چنان عظیم است که اعراب از همان آغاز او را به سوی خویش کشیدند تا کسب اعتبار کنند . شرح حال سلمان در منابع دست اول تاریخ اسلام آمده است . سلمان فارسی از مشهور ترین شخصیت های تاریخ اسلام و ایران است . جایگاه تاریخی سلمان را از "السیره النبویه" تالیف ابن هشام تا "الاستیعاب فی معرفه الاصحاب" تالیف ابن عبد البر و صدها کتاب تاریخ و رجال و حدیث ، می توان دید. اتفاقا در دوره صفویه یک سطر هم درباره ی سلمان نوشته نشده است . بر خلاف پندار این شیادان فرومایه ، در دوره صفویه چیزی خلق نشد بلکه میراث گرانقدری که در گذر نه قرن پیش از صفویه پراکنده و نا مدون به یادگار مانده بود ، گردآوری و تدوین شد.

الدِّراسَاتُ الْاِيرَانِيَّةُ

أَسْئَلَةٌ وَاجْوبَةٌ

حَوْلَ خَلْفِيَّةِ اِيرانَ التَّارِيخِيَّةِ وَالثَّقَافِيَّةِ وَالْحَضَارِيَّةِ

لِلْبَاحِثِ وَالكاتبِ الْاِيرانِي

الدكتور محمود رضا افتخارزاده

*****

IRANOLOGY

QUESTION & ANSWER

About historical , cultural & civilizational background of Iran

www.iranologi.blogfa.com

IRANOLOGY11@GMAIL.COM

BY

DR.M.R.EFTEKHARZADEH